

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора гімназії
Ірина ГУГАЙЛО

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАБОЛОТТІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ВАРАСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ
на 2023/2024 навчальний рік**

2023

ЗМІСТ

1. Загальні положення освітньої програми.....	3
2. Структура та режим роботи.....	6
3. Розклад групових, індивідуальних занять та курсів за вибором.....	8
4. Форми організації освітнього процесу.....	9
5. Зміст і організація навчання у гімназії.....	16
6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.....	19
7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.....	27
8. Форми організації освітнього процесу.....	27
9. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....	28
10. Особливості організації освітнього процесу.....	30
10.1 Початкова школа.....	30
10.2 Базова середня освіта.....	34
10.3 Організація навчання осіб з особливими освітніми потребами.....	36
10.4 Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.....	37
10.5 Мережа класів та контингент учнів.....	41
10.6 Перелік навчальних програм.....	42
11. Додатки.....	52

ВСТУПНА ЧАСТИНА

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Заболоттівська гімназія здійснює свою освітню діяльність відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту», Концепції «Нова українська школа», Статуту закладу, перспективного та річного планів роботи закладу.

Освітня програма розроблена навчальним закладом на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін. Педагогічний колектив керується вимогами нормативної бази, що визначає обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки здобувачів освіти за відповідною освітньою програмою на 2023-2024 н. р.

Освітня програма Заболоттівської гімназії є рівневою, охоплює освіту на I (початкова освіта), II (базова середня освіта) рівнях навчання. Програма кожного рівня у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності гімназії.

Головною метою навчального закладу є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до удосконалення і навчання протягом життя, готова до свідомого життєвого вибору, самореалізації, відповідальності, трудової діяльності, громадянської активності та досягнення відповідного рівня обов'язкових результатів навчання та сформованих компетентностей, визначених Державними стандартами освіти.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням нашої гімназії.

У відповідності до чинного законодавства Заболоттівська гімназія здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь - базова середня освіта;

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах.

Організація освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти в 2023-2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до:

Законів України

- «Про освіту»,
- «Про повну загальну середню освіту»,
- «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022),
- «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;

- **Указу Президента України** від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України»;

Постанови:

- Кабінету Міністрів України від 28 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»;
- Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;

Листів:

- Міністерства освіти і науки України від 16 серпня 2023 року №1/12186-23 «Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;
- Міністерства освіти і науки України від 31 серпня 2023 року №1/113094-23 «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023-2024 навчальному році»;
- **Розпорядження Кабінету Міністрів України** від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення **Концепції** реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «**Нова українська школа**» на період до 2029 року»;
- **Санітарного регламенту** для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 р. №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;

Державних стандартів повної загальної середньої освіти:

- *на рівні початкової освіти*
- **в 1 – 4 класах** – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);
- *на рівні базової середньої освіти:*
- **в 5 - 6 класах** – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);
- **в 7 – 9 класах** – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти –

- *на рівні початкової освіти:*
- Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),
- Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),
- *на рівні базової середньої освіти:*
- **у 5–6 класах** – за Державним стандартом базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898);
- **у 7 – 9 класах** – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти

II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405);

Наказів Міністерства освіти і науки України:

- від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»,
- від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
- **Положення про інституційну та дуальну форми** здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
- **Положення про індивідуальну форму** здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314;
- **Положення про дистанційну форму** здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);
- **Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів** до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р. за № 564/32016;
- **Порядку переведення учнів (вихованців)** закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

Листів Міністерства освіти і науки України:

- від 16 серпня 2023 року №1/12186-23 «Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;
- від 31 серпня 2023 року №1/113094-23 «Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 2023-2024 навчальному році»;
- від 12 вересня 2023 року №1/13749-23 також чинними залишаються

Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у 2022-2023 н.р. (лист Міністерства освіти і науки України від 19 серпня 2022 року №1/9530-22).

У 2023/2024 навчальному році продовжується поетапне впровадження Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), відповідно учні 6 класу закладів переходять на нову модель навчання.

Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році на *рівні базової, профільної середньої освіти (5 – 11 класи)* рекомендовані такі **навчальні програми:**

- **5-6 клас** – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 [№ 795](#) (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., [№ 898](#), від 29.09. 2021 р. [№ 1031](#), від 13.12. 2021 р. [№1358](#), від 02.02. 2022 р. [№ 96](#), від 09.02. 2022 [№ 143](#), від 11.04. 2022 р. [№ 324](#))

Керуючись законодавством (стаття 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту») педагогічні працівники закладу освіти обирають модельні навчальні програми на певний цикл повної загальної середньої освіти і не можуть змінювати їх в середині циклу, зокрема при переході від 5-го до 6-го класу, оскільки кожна з модельних навчальних програм має особливості щодо реалізації вимог стандарту до результатів навчання на адаптаційному циклі. Водночас, для класів, які розпочинають навчання на адаптаційному циклі повної загальної середньої освіти у 2023 році (і в подальших роках), можуть бути обрані модельні навчальні програми інших авторів.

- **7– 9 класи:**

-навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

-навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

Структура та режим

Відповідно до [постанови](#) Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023/2024 навчальному році триватиме з 1 вересня і до 28 червня 2024 року.

Відповідно до [Закону України](#) «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023/2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Тривалість та структура навчального року визначається закладом освіти з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, навчальної практики, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні.

У гімназії щоденно о 9 годині 00 хвилин проводитиметься загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22).

Педагогічною радою закладу освіти визначаються тривалість навчального тижня, дня, занять і відпочинку.

Навчальний план закладу зорієнтований на роботу закладу освіти за п'ятиденним навчальним тижнем.

Освітній процес у 2023-2024 навчальному році у гімназії організовується за формою навчання очною.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися упродовж навчального року залежно від безпекової ситуації.

2023/2023 навчальний рік розпочнеться 01 вересня 2023 року святом – День знань (очно) – і закінчиться 30 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня 2023 року по 22 грудня 2023 року;

II семестр – з 08 січня 2024 року по 31 травня 2024 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 21 жовтня 2023 року по 29 жовтня 2023 року;

зимові – з 23 грудня 2023 року по 07 січня 2024 року;

весняні – з 23 березня 2024 року по 31 березня 2024 року.

Державна підсумкова атестація буде проводитися відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти.

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відповідними місцевими органами управління освітою можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул.

Встановлено таку тривалість уроків:

1 клас – 35 хв.

2 – 4 класи – 40 хв.

5 – 9 класи – 45 хв.

РЕЖИМ РОБОТИ

Заболоттівської гімназії на 2023 - 2024 навчальний рік

Школа працює в одну зміну

Навчальні заняття для 1 класу:

1 урок – 8.30 – 9.05

2 урок - 9.30 – 10.05

3 урок – 10.30 – 11.05

4 урок – 11.30 – 12.05

5 урок – 12.30 – 13.05

Тривалість перерв:

1 перерва – 25 хвилин

2 перерва – 25 хвилин

3 перерва – 25 хвилин

4 перерва – 25 хвилин

Навчальні заняття для 2 – 4 класів:

1 урок – 8.30 – 9.10

2 урок - 9.30 – 10.10

3 урок – 10.30 – 11.10

4 урок – 11.30 – 12.10

5 урок – 12.30 – 13.10

Тривалість перерв:

1 перерва – 20 хвилин

2 перерва – 20 хвилин

3 перерва – 20 хвилин

4 перерва – 20 хвилин

Навчальні заняття для 5-9 класів:

1 урок – 8.30 – 9.15

2 урок - 9.30 – 10.15

3 урок – 10.30 – 11.15

4 урок – 11.30 – 12.15

5 урок – 12.30 – 13.15

6 урок – 13.30 – 14.15

7 урок – 14.25 - 15.10

Тривалість перерв:

1 перерва – 15 хвилин

2 перерва – 15 хвилин

3 перерва – 15 хвилин

4 перерва – 15 хвилин

5 перерва – 15 хвилин

6 перерва – 10 хвилин

Тривалість уроків:

1 клас – 35 хвилин

2 – 4 класи – 40 хвилин

5 –9 класи – 45 хвилин

Графік харчування:

1-5 класи - 10.15

6-9 класи – 11.15

Розклад

групових, індивідуальних занять та курсів за вибором у 1 –9 класах
Курси за вибором у 1-4 класах розпочинають роботу через 1 год.

Факультативи, гуртки, групові та індивідуальні заняття у 5 – 9 класах - через 1,5 год. після закінчення основних занять за окремим розкладом

Назва гуртка	Класи	Час роботи
<i>Робототехніка</i>	6-9	Вівторок, четвер 15:30-16:15
<i>Джура</i>	8-9	Середа 15:25-16:10 16:15-17:00, четвер 15:30-16:15
<i>Футбол</i>	3-4	П'ятниця 15:00-15:45 15:55-16:40
<i>Юний рятувальник</i>	7-9	Понеділок 15:00-15:45 15:55-16:40

Гурток «Робототехніка» - Навчальна програма з позашкільної освіти науково-технічного напрямку «Основи програмування: code club» Основний рівень, 2 роки навчання («Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», лист МОН від 07.10.2019 № 1/11-8872)

Гурток «Джура» - Навчальна програма з позашкільної освіти військово-патріотичного напрямку [«КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКЕ ВИХОВАННЯ – «ДЖУРА»»](#) (автори: Бондарчук Денис, Бондарчук Олег) [«Схвалено для використання в освітньому процесі»](#) (рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 12.09.2022 (протокол № 2))

Гурток «Футбол» - Навчальна програма гуртка з футболу для загальноосвітніх навчальних закладів

Гурток «Юний рятувальник» - Навчальна програма з позашкільної освіти фізкультурно-спортивного напрямку [«ЮНИЙ РЯТУВАЛЬНИК»](#) (Сагайдак Л.Д., Білоус П.М.) [«Схвалено для використання в освітньому процесі»](#) Рішення експертної комісії з позашкільної освіти від 12.09.2022 (протокол № 2)

Форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі.

Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

Освітній процес у закладі організовано у очній формі навчання. Гімназія може організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в [пункті 7](#) розділу I

Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

Також можливою є організація освітнього процесу в змішаному режимі, що поєднує очну і дистанційну форми навчання.

За потребою здобувачів освіти у гімназії у 2023-2024 н.р. організовано індивідуальну (сімейну (домашню) форму здобуття освіти (4, 6 клас, дітям, що перебувають за кордоном) та інклюзивна форма навчання (3, 5 класи) за адаптованими навчальними програмами, реалізовуватиметься індивідуальна освітня траєкторія учня.

Форма організації освітнього процесу у гімназії залежить від безпекової ситуації в населеному пункті і визначається рішенням військово-цивільної адміністрацій,

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322-22 «Про організацію 2022/2023 навчального року».

Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений [наказом](#) МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах. Учні 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини другої статті 12 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо граничної верхньої межі кількості учнів у класі (наповнюваності класу) державного, комунального закладу освіти, крім здобуття освіти заочною (денною) або вечірньою формою.

Нормативи максимальної наповнюваності класів за денною формою навчання зберігаються.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів загальноосвітніх навчальних закладах здійснюють відповідно до [Порядку](#), затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 (Додаток 2).

Клас може ділитися на групи при проведенні практичних занять з інформатики (3, 4, 7, 8, 9 класи) з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Освітня діяльність

У 2023-2024 навчальному році пріоритетними є такі напрями освітньої

діяльності:

- продовження реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа»;
- впровадження у 6 класі нового Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт);
- подолання втрат у навчанні, зумовлених спочатку тривалими карантинами, потім – військовою агресією РФ на території нашої держави;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції, розвиток навичок інформаційної гігієни під час війни;
- просвіта з питань особистої безпеки;
- психологічна підтримка всіх учасників освітнього процесу;
- організація навчальної діяльності здобувачів освіти та способів побудови зворотного зв'язку в умовах очної, дистанційної, змішаної форм навчання;
- психологічні аспекти організації освітнього процесу в умовах воєнного/після воєнного стану.

У зв'язку з широкомасштабним вторгненням російської федерації в Україну, яке розпочалось 24 лютого 2022 р. і призвело до тимчасового призупинення навчання, а потім до переходу на дистанційне навчання, на початку 2023/2024 навчального року здійснюватиметься педагогічними працівниками робота щодо виявлення рівня опанування учнями навчального матеріалу, яким вони оволодівали в умовах воєнного часу самостійно або із використанням технологій дистанційного навчання, визначатиметься необхідність організації традиційного повторення вивченого матеріалу за минулий рік, запроваджено «коригуюче навчання».

Це дозволить з'ясувати навченість учнів, їхню готовність до засвоєння нового змісту, а також допоможе визначити оптимальні умови для планування й організації подальшого освітнього процесу. У календарно-тематичному плануванні на початку навчального року необхідно визначити достатню кількість навчального часу для повторення і проведення діагностування результатів навчання за попередній рік.

Спосіб діагностування залишкових результатів навчання вчитель обирає самостійно. Результати діагностування не підлягають обліку і не враховуються під час оцінювання за перший семестр.

Діагностування в перші тижні навчання проводити з використанням різнорівневих завдань:

- завдання на упізнавання навчального змісту, його відтворення по пам'яті чи за наданим зразком;
- завдання на застосування знань або способів дій у типових ситуаціях;
- завдання на відтворення відомого шляху міркування або застосування засвоєного способу дії у ситуації, яка дещо відрізняється від типової;
- завдання на творче застосування навчального досвіду в ситуаціях,

наближених до життєвого контексту, для виконання яких потрібно самостійно відшукати шлях розв'язання проблеми, дібрати доступну інформацію і пристосувати її до наданої умови, поєднати й доцільно використати елементи знання чи вміння з інших тем, оцінити об'єкт чи явище.

Результати діагностування використати для коригування календарно-тематичного плану вивчення предмета/інтегрованого курсу. Залежно від готовності здобувачів освіти оволодівати програмовим матеріалом учитель може розширити (збільшити) тематичний блок «Повторення (за попередній навчальний рік)» для подолання виявлених утруднень і відповідно ущільнити програмовий матеріал, який має вивчатися або опрацьовувати нові тематичні блоки, але перші уроки, виділені на опрацювання теми, присвячувати повторенню тих тем попереднього класу, на яких базується вивчення нової теми. Відтак, календарно-тематичний план протягом навчального року може змінюватися залежно від результатів навчального поступу учнів.

Під час організації дистанційного та змішаного (за його наявності) навчання слід виважено обирати електронні освітні ресурси, урахуваючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі. Педагогічні працівники гімназії та здобувачі освіти використовуватимуть в освітньому процесі з урахуванням технічних можливостей учителів та учнів платформу «Classroom. Workspase».

Зараз, в умовах воєнного стану, з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти стала ще більш актуальною платформа ВШО: використання навчальних матеріалів, розміщених на платформі, в освітньому процесі сприятиме рівному доступу до освіти школярів, які перебувають на території України чи за кордоном. Також ці освітні матеріали будуть корисні і для вчителів: для підготовки уроку чи організації змішаного навчання.

Організуюючи дистанційне навчання вчителі можуть скористатися методичними рекомендаціям [«Організація дистанційного навчання в школі»](#).

За умов використання дистанційної/змішаної форм навчання посилюється значущість навчання щодо **безпеки в інтернеті**.

Для формування безпечної поведінки учнів в Інтернеті помічними ресурсами будуть посібники, розроблені/перекладені українською мовою за сприяння Координатора проектів ОБСЄ в Україні, а саме:

- [«Онлайн»](#) – друге оновлене видання навчально-методичного посібника;
- «Керівництво із соціально-педагогічного супроводу формування безпечної поведінки підлітків в інтернеті»;
- [«Інтернет, який ми хочемо – посібник для учителів»](#) (The Web We Want);

Також рекомендуємо формувати в учнів мережевий етикет, спонукати дотримуватись правил спілкування та взаємодії в інтернеті, нести відповідальність за власні дії в мережевому просторі.

Безперечною вимогою часу є формування у здобувачів освіти **медіаграмотності**. В умовах повномасштабної військової агресії Академія української преси у 2023 році презентувала нове видання «Інформаційна гігієна та медіаосвіта: що нового в умовах воєнного часу»; розроблено вправи на розвиток критичного мислення з елементами [медіаграмотності на тему війни](#)

на уроках в початковій школі.

Освітня платформа «Абетка вакцинації: від А до Я», створена Академією української преси у партнерстві з Міністерством освіти і науки України, знайомить з методами маніпулювання думкою, способами розвінчання фейків та маніпуляцій, способами переконання аудиторій; удосконалює навички аналізу медійної наукової інформації; формує навички пошуку інформації в інтернеті, перевірки правдивості медійних наукових повідомлень, аналізу медійних повідомлень з огляду на їх цілі, техніку виконання, емоційний вплив, маніпулятивність та переконливість; навчає як перевіряти надійність наукових джерел, достовірність статистичних досліджень, коректність аргументації.

Платформа містить:

- лекційні заняття для вчителів, для учнів 7-8 та 9-11 класів, для батьків (<https://medialiteracy.org.ua/abetka/abetka-vaktsynatsii/15-2>),
- комікс для учнів 1-2 класів (<https://medialiteracy.org.ua/abetka/comics/>),
- графічний роман для учнів 5 – 6 класів (<https://medialiteracy.org.ua/abetka/graphic-novel/>),
- посібник для вчителів

<https://medialiteracy.org.ua/abetka/2022/01/27/pro-vaktsyny-dlia-uchyteliv-teoriia-ta-mediahramotnist/> .

Задля розвитку життєво необхідної навички медіаграмотності та критичного мислення в учнів початкових класів рекомендуємо **посібники:**

• Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя / Волошенюк О. В., Ганик О. В., Голощапова В. В., Дегтярєва Г. А., Іванова І. Б., Кожанова А. Ю., Пиза Г. Ю., Шкрєбець О. О., Янкович О. І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. – Київ : ЦВП, АУП, 2018 — 234 с. (<https://www.aup.com.ua/mediagramotnist-u-pochatkoviy-shkoli/>),

• Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі: посібник для вчителя / Бакка Т., Голощапова В., Дегтярєва Г., Євтушенко Р., Іванова І., Крамаровська С., Мелещенко Т., Шкрєбець О. / За редакцією Волошенюк О., Дегтярєвої Г., Іванова В. – К. : ЦВП, АУП, 2017 – 196 с. (<https://www.aup.com.ua/mediagramotnist-ta-kritichne-mislen-2/#>) .

• Сьогодні бібліотеки – це сучасні мультисервісні інформаційні центри, покликані виховувати компетентного медіа споживача в нових умовах інформаційного суспільства. Для бібліотекарів закладів освіти, які опікуються впровадженням медіаосвіти та медіаграмотності, корисними будуть посібники:

• Медіаграмотність для бібліотекарів: практичний посібник. Навчальне видання. / Ю. М. Зоря, Н. М. Степанова, В. І. Потапова / За редакцією О. В. Волошенюк, Р. І. Євтушенко. — Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2021. — 75 с. (<https://www.aup.com.ua/mediagramotnist-dlya-bibliotekariv/>),

• Практична медіаграмотність для бібліотек / Власюк О. В., Потапова В. І., Срібна І. / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. — Київ : АУП, ЦВП, 2019. — 61 с. (<https://www.aup.com.ua/praktichna-mediagramotnist-dlya-bibl/>).

Рекомендувати учителям під час уроку впроваджувати психологічні

хвилинок, які допоможуть здобувачу освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштувати здобувача освіти на урок, на плідну роботу, завдяки чому створюватиметься сприятлива атмосфера, яка дасть змогу дітям розслабитися, зняти емоційне напруження, відновити почуття безпеки та психоемоційного комфорту, що є природним механізмом стабілізації. Регулярне впровадження психологічних хвилин у зручний час та слушній нагоді допоможе здобувачу освіти стати більш спокійним, врівноваженим, а також дасть змогу краще зрозуміти свої почуття. Учитель має сам визначити, коли і у який час провести психологічну хвилинку.

Рекомендуємо для практичного використання навчально-методичний посібник «Психологічна хвилинка»

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL4lmqF0LvYNEJk3uHhO9f7M8O6k7xH4Rb>).

Посібник містить 108 коротких, але ефективних відеотренінгів.

Значну увагу у 2023-2024 навчальному році буде приділено посиленню **національно-патріотичного** компонента в предметах (інтегрованих курсах) усіх освітніх галузей. Насамперед ця вимога актуальна для предметів мовно-літературної, громадянської та історичної, мистецької освітніх галузей.

З метою посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді у навчальний план закладу введено військово-лицарський гурток «Джура», метою якого є виховання почуття гордості й приналежності до незламного українського народу, який героїчно боронить власну державу, і як наслідок готовності до посильної участі у справі захисту суверенітету України та відновлення її територіальної цілісності, долучення до волонтерського руху, допомога армії; глибокої пошани до загиблих героїв і вшанування їх світлої пам'яті; поваги до Збройних сил України й усіх причетних до справи захисту нашої Вітчизни і вдячності їм; співчуття до людей, скалічених війною, до родичів тих, хто загинув на війні, тих, хто втратив житло або був змушений його покинути; стійкості до впливів пропаганди країни агресора.

Враховуючи триваючу широкомасштабну війну російських окупаційних військ фактично на всій території України актуальними в цей час є вивчення правил пожежної, мінної безпеки та основ цивільного захисту, організація регулярних навчань щодо дій в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, у разі оголошення повітряної тривоги та проведення уроків безпеки.

Для опрацювання зазначених тем можна організовувати ситуаційно-рольові ігри, проведення тренінгів на засвоєння алгоритмів дій під час небезпеки, у тому числі дій за сигналами оповіщення цивільного захисту, використовувати просвітницькі матеріали з офіційних сайтів, зокрема,:

- UNICEF Ukraine (ресурс [«Суперкоманда проти мін»](#)),
- МВС України ([«Як поводитися в разі виявлення підозрілих предметів?»](#)),
- Асоціації саперів України ([відеоролик](#) з інформування населення України щодо ризиків від вибухонебезпечних предметів),
- МОН України (посібник для дітей про правила поведінки з вибухонебезпечними предметами [«Мінна безпека не безПЕКа»](#)).

Для належної організації освітнього процесу в максимально комфортних

для всіх його учасників умовах, зважаючи на обставини, у яких заклади освіти України розпочинають 2023-2024 навчальний рік, заклад користуватиметься порадами фахівців з *психологічної підтримки*. Рекомендувати вчителям впроваджувати психологічні хвилинки, які допоможуть учневі стати більш спокійним, врівноваженим, дасть змогу зрозуміти свої почуття.

Освітня програма передбачає:

- засвоєння системи знань;
- розвиток пізнавального інтересу, творчої активності, мислення, раціональної організації навчально-виховного процесу;
- розвиток критичного мислення, здатності усвідомлювати та відстоювати особисту позицію;
- вироблення вміння самостійно здобувати знання;
- готовність до застосування знань, умінь в практичній діяльності;
- формування особистісного світогляду - узагальненого розуміння всього світу в цілому на ґрунті великої кількості впорядкованих поглядів, переконань, ідеалів;
- формування національних світоглядних позицій, ідей, поглядів і переконань;
- виховання шанобливого ставлення до національних святинь, української мови, історії та культури усіх корінних народів і національних меншин, що проживають в Україні;
- формування культури міжетнічних і міжнаціональних відносин;
- формування в учнів основ загальнолюдської і народної моралі: совісності, порядності, тактовності, співчуття, милосердя, доброти, чесності, гуманності, толерантності тощо;
- виховання поваги до батьків, духовної єдності поколінь;
- виховання почуття власної гідності: честі, свободи, рівності, працелюбності, самодисципліни;
- формування розуміння необхідності гармонії людини з природою;
- засвоєння знаннями про природу рідного краю;
- озброєння школярів науково обґрунтованими знаннями про здоров'я і засоби його зміцнення;
- виховання відповідального ставлення до зміцнення власного здоров'я і здоров'я інших людей.
- різнобічний розвиток школяра як цілісної особистості в духовному, інтелектуальному, емоційному, фізичному, моральному і психічному проявах;
- виховання школяра як громадянина і патріота України, національно свідомої, вільної, демократичної, соціально активної особистості, здатної здійснювати свідомий вибір і приймати відповідальні рішення в різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування в учнів природничо-наукового і гуманітарного світогляду, наукового стилю мислення, здатності до інноваційної діяльності;

- формування особистісних якостей, які забезпечують успішну соціально-психологічну адаптацію в суспільстві, готовність до подальшої неперервної освіти впродовж життя, трудової діяльності, конкурентоздатність на ринку праці;
- формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності: здатність спілкуватися державною мовою та однією з іноземних мов, математична грамотність і обізнаність у галузі природничих наук і технологій, готовність використовувати інформаційно-комунікаційні технології у своїй діяльності, уміння і потреба вчитися впродовж життя, здатність до життя в громадянському суспільстві, навички підприємницької діяльності, загальнокультурна компетентність;
- вироблення навичок здорового способу життя та ціннісного ставлення до здоров'я.

Діяльність середньої загальноосвітньої школи ґрунтується на засадах демократизму, дитиноцентризму, рівного доступу до якісної освіти, врахування вікових особливостей фізичного, розумового і психічного розвитку дитини, індивідуалізації, диференціації і варіативності, цілісності і наступності, академічної свободи та автономності, прозорості і відповідальності.

ЗМІСТ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ У ГІМНАЗІЇ

Основними детермінантами формування змісту середньої освіти є потреби суспільства й особистості, орієнтація освіти на перспективи розвитку науки, техніки, виробництва, сфери послуг, формування в учнівської молоді життєствердного образу світу тощо. Модернізація змісту загальної середньої освіти здійснюється відповідно до таких основних пріоритетів – особистісної та компетентісної орієнтованості, спрямованості на гармонійний розвиток особистості, гуманітаризації, фундаменталізації, міжпредметної інтеграції, доступності, посилення діяльнісного і креативного складників змісту, громадянського і національно-патріотичного виховання.

Освітній процес у закладі органічно поєднує навчання, виховання і розвиток дитини, будується на основі особистісно орієнтованого, компетентісного і діяльнісного підходів як єдиного системного утворення. Відповідно до особистісно орієнтованого підходу в центр освітнього процесу ставляться інтереси здобувача освіти. Освітній процес передбачає гуманне суб'єкт-суб'єктне співробітництво всіх його учасників, діагностично-стимулюючий спосіб організації навчального пізнання, діялісно-комунікативну активність учнів, проектування індивідуальних досягнень в усіх видах пізнавальної діяльності, якомога повніше врахування особистих потреб в доборі змісту, методик і технологій навчання та оцінювання учнів.

У гімназії утверджується новий тип навчання – навчання інноваційне, яке на відміну від традиційного, націленого в основному на освоєння і підтримку наявних здобутків цивілізації, формує особистість, здатну вносити інноваційні зміни в існуючу культуру й середовище, успішно розв'язувати проблемні ситуації, які постають як перед окремою людиною, так і перед суспільством.

Таке навчання передбачає постійне залучення учнів до активної навчально-

пізнавальної діяльності, що характеризується інтенсивною багатосторонньою комунікацією суб'єктів діяльності, обміном інформацією, результатами діяльності учнів між собою і вчителем. Воно спонукає їх до ініціативності, творчого підходу та активної позиції у всіх видах зазначеної діяльності, передбачає не отримання, а здобування знань і вмінь, конструювання власного образу світу, формування ключових компетентностей самим учнем, що значно підвищує результативність освітнього процесу.

Ключові компетентності:

- **Спілкування державною мовою:** (і рідною у разі відмінності) мовами. Це вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час. Усвідомлення ролі ефективного спілкування.
- **Спілкування іноземними мовами:** Уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів. Уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.
- **Математична грамотність:** Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Здатність до розуміння і використання простих математичних моделей. Уміння будувати такі моделі для вирішення проблем.
- **Компетентності в природничих науках і технологіях:** Наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності. Уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.
- **Інформаційно-цифрова компетентність:** передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні. Інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці. Розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).
- **Уміння навчатися впродовж життя:** Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.
- **Соціальні і громадянські компетентності:** Усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на

роботі. Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів.

- **Підприємливість:** Уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Здатність до підприємницького ризику.
- **Загальнокультурна грамотність:** Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Ця компетентність передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.
- **Екологічна грамотність і здорове життя:** Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.

НАСКРІЗНІ ЛІНІЇ

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів; вони враховуватимуться при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Мета наскрізних ліній – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителів-предметників, класних керівників, зрештою, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності.

Для наскрізної лінії **«Екологічна безпека та сталий розвиток»** – це формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства.

Метою вивчення наскрізної лінії **«Громадянська відповідальність»** є формування відповідального члена громади й суспільства, який розуміє принципи й механізми його функціонування, а також важливість національної ініціативи. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність – дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо, яка розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

Завданням наскрізної лінії **«Здоров'я і безпека»** є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

Вивчення наскрізної лінії **«Підприємливість і фінансова грамотність»** забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення,

страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ПРОГРАМИ

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або курси за вибором. факультативи;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти ключових компетентностей.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму закладу укладено відповідно до Типової освітньої програми за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної

освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів, окреслених Типовими освітніми програмами.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування **ключових компетентностей** учнів.

Ключові компетентності	Компоненти
Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до</p>

	<p>поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
<p>Математична компетентність</p>	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

<p>Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
<p>Інформаційно-цифрова компетентність</p>	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
<p>Уміння вчитися впродовж життя</p>	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

	<p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
<p>Ініціативність і підприємливість</p>	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, впевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
<p>Соціальна і громадянська компетентності</p>	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

<p>Обізнаність і самовираження у сфері культури</p>	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
<p>Екологічна грамотність і здорове життя</p>	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і

фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека і сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

	Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме:

- змістово-інформаційних,
- операційно-діяльнісних
- організаційно-методичних.

Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Визначені законодавчою базою «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226) {Із змінами, внесеними згідно із Законом [№ 764-ІХ від 13.07.2020](#)}, ЗУ «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017) діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнути

компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт).

Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально - технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

-*кадрове забезпечення освітньої діяльності*; освітній процес в 1-9-х класах буде забезпечуватися 17-ма учителями з вищою фаховою освітою, які пройшли курси підвищення кваліфікації та пройшли атестацію, за результатами якої: 4 учителів мають вищу кваліфікаційну категорію, 1 - першу, 4 - другу; бакалавр – 1, спеціаліст - 4, старший учитель – 1;

-*навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності* передбачене навчальними програмами, перелік яких наведено в таблиці нижче; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

- *матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності* з кожного навчального предмета здійснюватиметься в рамках навчальних програм, на базі класів, предметних кабінетів відповідно до Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів затвердженого наказами Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601. Відповідно навчально-методичні посібники, дидактичні матеріали, технічні засоби для кожного з предметів знаходяться в кабінетах: інформатики, фізики, хімії, біології, мистецьких дисциплін, комбінованій майстерні, спортзалі;

- *якість проведення навчальних занять* забезпечується кадровим складом педагогів відповідного фаху, кваліфікації, яка визначається атестаційною комісією, навчально-методичними посібниками, дидактичними матеріалами, технічними засобами;

-*моніторинг досягнення учнями* результатів навчання (компетентностей) здійснюватиметься в рамках навчальних програм, через різні види контрольних робіт з кожного предмета згідно річного та перспективного планів роботи закладу.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань,
- умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Повна загальна середня освіта здобувається на таких рівнях:

- початкова освіта - перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти;

- базова середня освіта - другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти;

Середня загальноосвітня школа України має таку структуру, яка відповідає триступеневій структурі нинішньої загальноосвітньої школи:

- початкова школа (1-4 класи), яка забезпечує здобуття початкової освіти;
- гімназія (5-9 класи), яка забезпечує здобуття базової середньої освіти;
- ліцей (10-12 класи), який залежно від профільного спрямування надає можливість здобувати загальну середню та/або професійну освіту.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Початкова школа

Початкова школа є чотирирічною. Здобуття початкової освіти діти починають у віці 6-7 років. Вибір навчального закладу здійснюється за місцем проживання або за бажанням батьків в інших закладах освіти з урахуванням освітніх потреб дитини (спеціалізовані школи, навчання дітей з особливими потребами тощо). Початкова школа може функціонувати як самостійний навчальний заклад або діяти в комплексі з дошкільним закладом освіти, гімназією, позашкільними навчальними закладами.

Метою початкової освіти є гармонійний розвиток особистості дитини відповідно до її вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей, формування морально-етичних і загальнокультурних цінностей, оволодіння ключовими і предметними компетентностями, необхідними життєвими і соціальними навичками, що забезпечують її готовність до продовження навчання, успішну взаємодію з довкіллям.

Завдання початкової освіти:

- створення умов для психолого - педагогічної адаптації дитини до шкільного освітнього середовища;
- фізичний і психічний розвиток дитини, розвиток її сенсорних, інтелектуальних і творчих здібностей, мотивації до навчання;
- формування ключових і предметних компетентностей, необхідних для продовження навчання, набуття соціального досвіду, культури спілкування і співпраці у різних формах навчальної взаємодії; здатності до самовираження; соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної поведінки;
- національно-патріотичне, морально-етичне, трудове, естетичне виховання дитини.

Зміст початкової освіти ґрунтується на інтегративно-предметній основі, компонентами якої є усне і писемне мовлення, читання, іноземна мова, математика, основи природознавства і суспільствознавчих знань, різні види мистецької діяльності (спів, гра на музичних інструментах, образотворча діяльність – малювання, аплікація, ліплення, декоративні техніки тощо), збереження здоров'я. У змісті навчання посилюється його практична спрямованість, системніше враховуються вікові особливості інтелектуального і психічного розвитку учнів, здійснюється розвантаження навчального матеріалу

(скорочення його обсягів, термінології, уникнення дублювання тощо), забезпечується відповідність між обсягом навчального матеріалу і часом, передбаченим на його вивчення.

У початковій школі максимальна кількість обов'язкових навчальних предметів в одному класі не може перевищувати 8 назв. Тижневе навчальне навантаження учнів не може перевищувати гранично допустимого рівня, встановленого санітарно-гігієнічними нормами організації навчально-виховного процесу.

У початкових класах на реалізацію варіативного освітнього складника відводиться не менше 10 відсотків від гранично допустимого навчального навантаження учнів. Він спрямовується переважно на індивідуальні консультації та групові заняття. Поглибленого вивчення навчальних предметів не передбачається.

Навчання учнів здійснюється в *два цикли*.

Перший цикл (1-2 класи) – адаптаційний, мотивує і готує дітей до успішного навчання в школі. На цьому етапі навчання особлива увага надається індивідуальній роботі з дітьми з метою вирівнювання їхніх стартових освітніх здобутків, сенсорному розвитку, формуванню загальнонавчальних умінь, виявлення індивідуальних особливостей, здібностей і схильностей учнів, їхніх пізнавальних інтересів. Даний цикл передбачає формування у дітей якостей, необхідних для суспільно значущої поведінки та співпраці в групі (дисциплінованість, старанність, ввічливість, щирість), способів спілкування, різнобічної гуманістично спрямованої активності. Характерні для дітей цього віку цілісність сприйняття навколишнього світу та пріоритетність гри серед усіх видів діяльності зумовлюють конструювання змісту і організацію навчання на інтегративній основі з переважанням ігрових методів.

Другий цикл (3-4 класи) – базовий. Його призначення – продовжити виховання морально-етичних цінностей, набуття досвіду соціальної взаємодії, формування в учнів ключових і предметних компетентностей, оволодіння розгорнутою навчальною діяльністю, умінь працювати самостійно, в групі, у проекті, здійснювати творчу діяльність. Водночас це не виключає ігрових та інтегрованих занять.

Учні 1 класу домашніх завдань не одержують. У 2 класі дітям можуть пропонуватися завдання, які стимулюють інтерес до навчання і виконуються переважно в усній формі. Учні 3–4 класів виконують домашні завдання диференційованого характеру, зміст і обсяг яких визначаються залежно від потреб дітей, мають для них особистісну значущість.

Контрольно-оцінювальна діяльність передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання і виконує переважно формувальну функцію. Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції освітніх результатів.

У 1 – 4 класах відповідно до Державного стандарту початкової освіти здійснюють формувальне і підсумкове оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 1-2 класів здійснюється лише вербально; бальне оцінювання не застосовується. Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- *формульованого оцінювання*, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- *підсумкового оцінювання*, мета якого – співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Рекомендовано враховувати, що формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Під час організації формульованого оцінювання рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час організації формульованого оцінювання:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. ознайомлення учнів із критеріями оцінювання;
3. забезпечення активної участі учнів у процесі оцінювання;
4. забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія);

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формульованого оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формульованому та рівневому оцінюванню.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Реалізація освітньої програми початкової освіти забезпечує всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства науки і освіти України № 1369 від 07.12.2018, учні 4-х класів складають державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу та

якості освіти.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

- першого циклу початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1-2 класи)
- другого циклу початкової освіти – основний (3-4 класи)

Навчальні плани початкової школи складені на основі:

- Для 1–2 та 3-4 класів – складені за Типовими освітніми програмами для закладів загальної середньої освіти (1-2, 3-4 класи), розробленою під керівництвом О. Я. Савченко – Нова українська школа, затвердженою Колегією Міністерства освіти і науки України 23.02.2018. за п'ятиденним робочим тижнем.(додаток 1, таблиця 1,2)

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової;
- запровадження факультативів, курсів за вибором;
- індивідуальні заняття та консультації;
- запровадження резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень та варіативної складової окреслено у навчальному плані закладу.

Варіативна частина навчального плану 3-4 класів Заболоттівської гімназії у 2023-2024 навчальному році на підставі заяв батьків включає: 1 (0,5/0,5) година на підсилення вивчення предмета «Українська мова» та «Математика».

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

У початковій школі (3, 4 класи) здійснюється поділ класів на групи при вивченні інформатики відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 1 класі – 35 хв., 3-4-х класах - 40 хвилин.

Відповідно постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладом загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Базова середня освіта

Освітній процес у базовій середній школі також має циклічний характер і передбачає два цикли: адаптаційний до предметного навчання (5 - 6 кл.) і власне предметно орієнтований (7 - 9 кл.), які в цілому забезпечують здобуття базової середньої освіти та підготовку до профільного навчання.

Базова середня освіта як фундамент загальноосвітньої підготовки школярів формує в них готовність до вибору певного профілю навчання у старшій школі та його реалізації. У зв'язку з цим пріоритетного значення набуває *допрофільна підготовка учнів*. Її мета полягає в тому, щоб на основі діагностичних методик, диференціації та індивідуалізації навчання надати кожному учневі допомогу в обґрунтованому виборі майбутнього навчального профілю відповідно до виявлених інтересів, нахилів і здібностей. Основними формами допрофільної підготовки є: відвідування факультативів, курсів за вибором, групових та індивідуальних заняттях, участь у роботі предметних гуртків, учнівських наукових товариствах, предметних олімпіадах, індивідуальне консультування тощо.

Метою базової середньої освіти є різнобічний розвиток, громадянське виховання і соціалізація дитини, формування у неї навчальних, соціальних, загальнокультурних і предметних компетентностей, цінностей громадянського суспільства, особистісний розвиток учнів з орієнтацією на продовження навчання, формування креативності і критичного мислення, творчих здібностей, набуття життєвих компетентностей, необхідних для самовизначення й усвідомленого вибору подальшого життєвого шляху.

Завдання базової середньої освіти:

- створення умов для ефективної навчально-пізнавальної діяльності учнів в інформаційно-освітньому середовищі з метою особистісного розвитку, набуття ключових і предметних компетентностей, пізнавального досвіду, формування світогляду і ціннісних ставлень до оточуючого світу, задоволення пізнавальних інтересів і потреб дитини, усвідомленого нею вибору подальшого життєвого шляху;

- інтелектуальний, духовний, емоційний, фізичний, розвиток дитини, морально-етичне її виховання, формування основ природничо-наукового і гуманітарного світоглядів;

- формування загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності, набуття соціального досвіду і культури спілкування та співпраці, навичок соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язберезувальної поведінки;

- розвиток основних умінь і навичок навчальної діяльності, компетентностей щодо вільного володіння українською мовою, спілкування однією з іноземних мов, використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні і практичній діяльності;

- формування підприємливості і здатності оцінювати правильність вибору, обґрунтовувати раціональність способу розв'язання проблем, приймати адекватні рішення в різноманітних життєвих ситуаціях, самостійно розв'язувати пізнавальні, організаційні та інші проблеми особистого життя;

- виховання школяра як людини демократичної, відповідальної, патріотичної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе; громадянське, трудове, екологічне, виховання учнів;

- формування ставлення учнів до освіти як важливої невід'ємної складової загальної культури людини;

- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців.

Навчальні плани складені:

Для **5-6 класу** -Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 року № 898) (**таблиця 3**)

Для **7, 8, 9 класів** – складена за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405.(**таблиця 3**)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

для 5-6-х класів – перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний

Загальний обсяг фактичного навчального навантаження

для 5-х та 6-х класів

Навчальний план 5 - 6-х класів містить:

- перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- розподіл навчального навантаження між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальне навантаження у навчальному плані Заболоттівської гімназії орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному циклі навчання базової середньої освіти.

Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів додаткові 2 години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі використано на вивчення історії у 5 класі (1 год) та індивідуальних занять (1 год у 5 класі, 2 год у 6 класі).

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження здобувачів освіти.(Наказ Міністерства освіти і науки України від

19.02.2021 № 235) (таблиця 4)

Замість інтегрованого курсу «Мистецтво» у 5-х і 6-х класах на основі рішення педагогічної ради вивчаються окремі предмети «Мистецтво»- 1 год., «Образотворче мистецтво» - 1 год.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах гімназії (далі –**навчальний план**)(таблиці 6,7,8).

Загальний обсяг річного навчального навантаження для кожної галузі в освітній програмі закладу встановлено у межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.(таблиця 5)

Загальний обсяг навчального навантаження учнів розподілено між роками навчання, освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами.

Обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти гімназії на 2023-2024 навчальний рік для 5 класів – 1085 годин/навчальний рік, для учнів 6 класів – 1190 годин/навчальний рік.

Організація навчання осіб з особливими освітніми потребами

У рамках реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 року №366-р пріоритетними завданнями залишаються створення рівних можливостей та вільного доступу до освіти, задоволення особливих освітніх потреб всіх учасників освітнього процесу, створення інклюзивного освітнього середовища.

Організація освітнього процесу у 2023-2024 навчальному році здійснюватиметься у гімназії відповідно до нормативно-правового забезпечення:

- Листа МОНУ від 30.08.2021 №1/9-436 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти у 2021/2022 навчальному році»
- Наказу МОНУ від 12.01.2016 № 8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами МОНУ) № 624 від 06.06.2016; № 635 від 24.04.2017; № 955 від 10.07.2019; № 160 від 10.02.2021
- Наказу МОН України від 12.01.2016 №8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами МОНУ)

Для учнів з особливими освітніми потребами у гімназії сформовано класи з інклюзивним навчанням (3, 5 класи).

Інклюзивне навчання у закладі здійснюватиметься відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 № 957.

У період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану інклюзивне навчання можливе з застосуванням дистанційно-очної (змішаної) форми навчання.

Застосування дистанційно-очної (змішаної) форми здобуття освіти стосується в тому числі і проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять.

Організація освітнього процесу для дітей з особливими потребами, індивідуального навчання (педагогічний патронаж) здійснюватиметься відповідно до висновків ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи та рішення ЛКК.

Детальний розподіл корекційно-розвиткових занять зазначено в індивідуальних навчальних планах та програмах розвитку.

Протягом навчального року здійснюється психологічний, соціальний та логопедичний супровід цих дітей.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінювання учнів початкових класів здійснюється відповідно до методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти, викладених у додатку до наказу Міністерства освіти і науки України № 813 від 13.07.2021.

Формувальне оцінювання здійснюється з метою відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудови індивідуальної освітньої траєкторії особистості.

Підсумкове оцінювання здійснюється з метою співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Однією з ключових змін в оцінюванні є підхід до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета/курсу запропоновано використовувати вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання.

Так, рекомендації запроваджують поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання рекомендовано визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у **1-4 класах** рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у **3-4 класах** – або вербальною, або рівневою оцінкою за вибором закладу.

Рекомендації також містять Орієнтовну рамку оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів. Вона дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання і покликана допомогти формувати оцінювальні судження та визначати рівень результату навчання.

Водночас заклад може розробляти і фіксувати загальні положення щодо оцінювання результатів навчання учнів у освітній програмі та конкретизувати їх

у частині положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу.

У рекомендаціях наголошено, що оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого – співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Рекомендовано враховувати, що формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час його організації:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
- формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Оцінювання **учнів 5-6 класів** у 2023-2024 навчальному році у гімназії здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289. Ці рекомендації розроблені для учнів 5 – 6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти.

Оцінювання результатів навчання учнів 5 класів здійснюється наступним чином:

- протягом адаптаційного періоду (вересень – жовтень) оцінювання результатів навчання учнів 5 класу не здійснюється;
- з листопада і до завершення I семестру оцінювання результатів навчання учнів 5 класу здійснюється з використанням 12-бальної шкали, а його результати

позначають цифрами від 1 до 12;

Тематичне та семестрове оцінювання результатів навчання учнів 5 класу здійснюється у першому семестрі за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий» – «П», «середній» – «С», «достатній» – «Д», «високий» – «В» та супроводжується вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендовано при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо (через тривалу відсутність) у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень.

Систему діагностувальних і контрольних робіт, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і власно розробленою навчальною програмою та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу.

Річне оцінювання здійснюється на основі загальних оцінок результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. У Свідоцтві досягнень у графі «Рік» ставиться одна оцінка – загальна оцінка результатів навчання за рік. Оцінки за групи результатів навчання у графі «Рік» не виставляються, оскільки вони мають бути враховані в оцінках за семестри.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5 класу з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти.

Перелік предметів та інтегрованих курсів у Свідоцтві досягнень визначається закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми.

За рішенням педагогічної ради оцінювання результатів навчання учнів/учениць з предметів/інтегрованих курсів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» протягом навчального року проводиться так само, так як і інші предмети.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2008 р. № 496; пункти 9, 10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07. 2015 р. № 762 (зі змінами).

Облік результатів тематичного, семестрового, річного оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати.

При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою до оцінювання за бальною шкалою в I семестрі та в II семестрі вирішили при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за I і II семестр. Дане рішення було схвалено на педагогічній раді від 31.08.2023.

Оцінювання учнів 7– 9 класів у 2023-2024 навчальному році здійснюється за:

- [Критеріями оцінювання](#)
- [Орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін](#) у системі загальної середньої освіти

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестації при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень учня/ учениці з предмета протягом року; уміння застосовувати учнем/ученицею набутих протягом навчального року знань тощо.

Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. [Інструкції](#) з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 [Порядку](#) переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

У випадках, що не зазначені у методичних рекомендаціях Міністерства освіти і науки України, рішення щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, приймає вчитель, керуючись правом на автономію у професійній діяльності. За потреби, це рішення погоджується з керівником закладу освіти.

Мережа класів та контингент учнів
 Заболоттівської гімназії на 2023-2024 навчальний рік
 станом на 01.09.2023

Клас	Кількість класів/класів-комплектів	Кількість учнів	Інклюзивне навчання
1	1	10	
2	1	12	
3	1	19	(1уч.інкл.навч.)
4	1	19	
1 – 4	4	60	
5	1	12	(1уч.інкл.навч.)
6	1	15	
7	1	18	
8	1	26	
9	1	22	
5 – 9	5	83	
Всього по закладу	9	143	1+1
ГПД	1 клас - 2 клас	16	
II зміна	-	-	

Загальна кількість класів по школі – 9 класів.
 Всього учнів в 1-9-х класах – 143 учнів.
 Середня наповнюваність класів – 16

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

1 клас

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i> <i>Математика</i> <i>Англійська мова</i> <i>«Я досліджую світ»</i> <i>«Мистецтво»</i>	Типова освітня програма початкової освіти (автор О.Я. Савченко), наказ МОН України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти»

2 клас

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i> <i>Літературне читання</i> <i>Математика</i> <i>Природознавство</i> <i>Я у світі</i> <i>Інформатика</i> <i>Трудове навчання</i> <i>Англійська мова</i> <i>Образотворче мистецтво</i> <i>Музичне мистецтво</i> <i>Фізична культура</i> <i>Основи здоров'я</i>	Типова освітня програма початкової освіти (автор О.Я. Савченко), наказ МОН України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1–2-х класів закладів загальної середньої освіти»

3 - 4 класи

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i> <i>Літературне читання</i> <i>Математика</i> <i>Природознавство</i> <i>Я у світі</i> <i>Інформатика</i> <i>Трудове навчання</i> <i>Англійська мова</i> <i>Образотворче мистецтво</i> <i>Музичне мистецтво</i> <i>Фізична культура</i> <i>Основи здоров'я</i>	Типова освітня програма початкової освіти (автор О.Я. Савченко), наказ МОН України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»

Модельні навчальні програми освітньої програми для 5-х та 6-х класів обрані педагогічними працівниками з переліку, рекомендованого Міністерством освіти і науки України, що мають відповідний гриф і схвалені педагогічною радою.

Для реалізації навчального плану у 5-х класах вчителі вибрали модельні навчальні програми по всіх предметах і цей вибір був схвалений рішенням педагогічної ради від 17.05.2022, які на другий рік навчання будуть використовуватися для організації освітнього процесу у 6-х класах НУШ.

На основі модельних навчальних програм педагогічні працівники гімназії індивідуально чи групою складають навчальні програми з кожного предмету та критерії оцінювання, які схвалюються педагогічною радою, а відповідно до них календарно - тематичне планування. При роботі із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами вчителі складають індивідуальні адаптовані чи модифіковані навчальні програми(залежно від висновку ЛКК), що відповідають потребам кожної дитини і також схвалюються педагогічною радою. А відповідно до них педагоги складають календарно- тематичне планування, за яким і реалізують навчальний план ліцею.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Автономія вчителя забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

5 -6 класи

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i>	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
<i>Українська література</i>	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
<i>Математика</i>	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Істер І.С.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
<i>Зарубіжна література</i>	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
<i>Англійська мова</i>	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795)
<i>Інтегрований курс «Пізнаємо природу»</i>	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шаламов Р.В., Каліберда М.С., Григорович О.В., Фіцайло С.С.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
<i>Історія</i>	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5

	<p>клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 N 795</p>
<i>Географія</i>	<p>Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти(авт.Запотоцький С.П., Карпюк Г.І.)</p>
<i>Трудове навчання</i>	<p>Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)</p>
<i>Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»</i>	<p>Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)</p>
<i>Інформатика</i>	<p>Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)</p>
<i>Фізична культура</i>	<p>Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) наказ Міністерства освіти і науки України від 17.08.2022 року № 752</p>
<i>Етика</i>	<p>Модельна навчальна програма «Етика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795</p>

<i>Мистецтво</i>	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Кондратова Л.Г) наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
------------------	---

7 клас

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
<i>Українська література</i>	Українська література: 5-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
<i>Алгебра</i>	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07червня 2017 року № 804)
<i>Геометрія</i>	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07червня 2017 року № 804)
<i>Зарубіжна література</i>	Світова література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804
<i>Англійська мова</i>	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К., 2017 р. Наказ МОН від 29.05.2015 № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 р. № 804
<i>Біологія</i>	Біологія. Програма для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

<i>Географія</i>	Географія. Навчальна програма для 6-9 класів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Хімія</i>	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
<i>Фізика</i>	Фізика. 7-9 класи. Оновлена навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Історія України</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», 2017 р. наказ МОНУ від 07.06.2017 р. №804
<i>Всесвітня історія</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», 2017 р. наказ МОНУ від 07.06.2017 №804
<i>Трудове навчання</i>	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи»(оновлена),затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017№804
<i>Основи здоров'я</i>	Навчальна програма загальноосвітніх закладів. Основи здоров'я -К.:Видавничий дім «Освіта»,2013 р. (Зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. №804
<i>Інформатика</i>	Інформатика. 5–9 класи.Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017р. № 804;
<i>Фізична культура</i>	Фізична культура 5-9 класи . Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Круцевич Т.Ю. та інші). Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
<i>Мистецтво</i>	Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів(оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

8 клас

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Українська література</i>	Українська література: 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Алгебра</i>	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
<i>Геометрія</i>	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
<i>Зарубіжна література</i>	Світова література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 р. зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 р. № 804
<i>Англійська мова</i>	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К. 2017 р. Наказ МОН від 29.05.2015 № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 р. № 804
<i>Біологія</i>	Біологія. Програма для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Географія</i>	Географія. Навчальна програма для 6-9 класів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Хімія</i>	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена),

	затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Фізика</i>	Фізика. 7-9 класи. Оновлена навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Історія України</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», 2017, наказ МОНУ від 07.06.2017 №804
<i>Всесвітня історія</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас» 2017 р. наказ МОНУ від 07.06.2017 р. №804
<i>Трудове навчання</i>	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи»(оновлена),затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. №804
<i>Основи здоров'я</i>	Навчальна програма загальноосвітніх закладів. Основи здоров'я -К.:Видавничий дім «Освіта»2013 р. (Зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. №804
<i>Інформатика</i>	Інформатика. 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017р. № 804;
<i>Фізична культура</i>	Фізична культура. 5-9 класи . Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Круцевич Т.Ю. та інші). Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
<i>Мистецтво</i>	Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

9 клас

<i>Предмет</i>	<i>Програма</i>
<i>Українська мова</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804
<i>Українська література</i>	Українська література: 5-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013, (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Алгебра</i>	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
<i>Геометрія</i>	Математика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І., (наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804)
<i>Зарубіжна література</i>	Світова література. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 р. зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804
<i>Англійська мова</i>	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи», К. 2017 р. Наказ МОН від 29.05.2015 р. № 585 зі змінами, затвердженими наказом МОН від 07.06.2017 № 804
<i>Біологія</i>	Біологія. Програма для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Географія</i>	Географія. Навчальна програма для 6-9 класів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

<i>Хімія</i>	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Фізика</i>	Фізика. 7-9 класи. Оновлена навчальна програма, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 р. № 804
<i>Історія України</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», 2017 р., наказ МОНУ від 07.06.2017 р. №804
<i>Всесвітня історія</i>	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 клас», 2017 р., наказ МОНУ від 07.06.2017 р. №804
<i>Правознавство</i>	Правознавство. Практичний курс. 9 клас. (авт. Ремех Т.О., Пометун О.І.). Програма, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804;
<i>Трудове навчання</i>	Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи»(оновлена),затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. №804
<i>Основи здоров'я</i>	Навчальна програма загальноосвітніх закладів. Основи здоров'я -К.:Видавничий дім «Освіта»,2013 р. (Зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 р. №804
<i>Інформатика</i>	Інформатика. 5–9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017р. № 804;
<i>Фізична культура</i>	Фізична культура. 5-9 класи . Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Круцевич Т.Ю. та інші). Наказ Міністерства освіти і науки України від 07 червня 2017 року № 804
<i>Мистецтво</i>	Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена), затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 р. № 804

Типовий навчальний план для 1-2 класів початкової школи

Навчальний предмет/ інтегрований курс	Кількість годин на тиждень		
	1 клас	2 клас	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Українська мова*	7	7	19
Іноземна мова	2	3	
Математика	4	4	8
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	3
Інформатика	-	1	
Мистецтво/ музичне , образотворче	2	2	4
Фізична культура**	3	3	6
Усього	22	24	46
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	48
Гранично допустиме тижневе /річне навчальне навантаження учня	20	22	42

* 1 клас – інтегрований курс «Українська мова. Навчання грамоти»;

**2-4 клас – окремі навчальні предмети «Українська мова», «Читання», або інтегрований курс «Українська мова».

**Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

Типовий навчальний план для 3-4 класів початкової школи

Назва навчального предмета / інтегрованого курсу	Кількість годин на тиждень		
	3 клас	4 клас	Разом
<i>Інваріантний складник</i>			
Українська мова	7	7	20
Літературне читання			
Іноземна мова	3	3	
Математика	5	5	10
Я досліджую світ	3	3	6
Дизайн і технології	1	1	4
Інформатика	1	1	
Мистецтво	2	2	4
Фізична культурна*	3	3	6
Усього	25	25	50
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	2
Кількість навчальних годин на тиждень, що фінансуються з державного бюджету (без урахування поділу на групи)	26	26	52
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня	23	23	46

*Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження учнів.

**Типовий навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Іноземна мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3

Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)	27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

*** В межах галузі «Суспільствознавство» у 5-му класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Таблиця 4

Освітня галузь	Кількість годин на вивчення освітньої галузі	Перелік предметів та Галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень у класах	
			5 клас	6 клас
Мовно-літературна	Рекомендована 11 Мінімальна 10 Максимальна 13	Українська мова	4	4
		Українська література	2	2
		Зарубіжна література	1,5	1,5
		Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5
Математична	Рекомендована 5 Мінімальна 4 Максимальна 6	Математика	5	5
Природнича	Рекомендована 2 Мінімальна 1,5 Максимальна 3	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2
		Географія		2
Соціальна і здоров'я збережувальна	Рекомендована 1,5 Мінімальна 1 Максимальна 3	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
		Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Рекомендована 1 Мінімальна 1 Максимальна 2	Вступ до історії України та громадянської освіти	2	
		Історія України. Всесвітня історія.		2
Інформатична	Рекомендована 1,5 Мінімальна 1 Максимальна 2	Інформатика	1,5	1,5
Технологічна	Рекомендована 2 Мінімальна 1 Максимальна 3	Технології	2	2
Мистецька	Рекомендована 2 Мінімальна 1 Максимальна 3	Музичне мистецтво	1	1
		Образотворче мистецтво	1	1
Фізична культура		Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)			27+3	30+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			1	2
Гранично допустиме навчальне навантаження			28	31
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)			28+3	31+3

Загальний обсяг навчального навантаження для 5-6-х класів НУШ

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна **	На тиждень	11	10	13	11	10	13
	На рік	385	350	455	385	350	455
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	На рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'я збережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	На рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	На рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	На рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29			32		
	На рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2			2		
	На рік	70			70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34		
	На рік	1085			1190		
Гранично допустиме навантаження учнів	На тиждень	28			31		
	На рік	980			1085		

Навчальний план
Заболоттівської гімназії
для 1-4 класів на 2023-2024 н. р. з українською мовою навчання
(5-денний тиждень)

Освітня галузь		1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	Всього	
Всього учнів		10	12	19	19	60	
Дівчата		6	5	10	13	34	
Хлопці		4	7	9	6	26	
Інваріантна складова	Українська мова	7	7	7	7	28	
	Іноземна мова (англ)	2	3	3	3	11	
	Математика	4	4	5	5	18	
	Я досліджую світ	3	3	3	3	12	
	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4	
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4	
	Дизайн і технології	1	1	1	1	4	
	Інформатика		1	1	1	3	
	Фізична культура	3	3	3	3	12	
	Всього	19+3	21+3	22+3	22+3	84+12	
Варіативна складова	Курси за вибором, індивідуальні консультації та групові заняття	Українська мова	0,5	0,5	0,5	0,5	2
		Математика	0,5	0,5	0,5	0,5	2
		Всього	1	1	1	1	4
		Сумарна кількість годин	23	25	26	26	100
		Гранично допустиме навантаження	20	22	23	23	88
Поділ на групи	Інформатика			1	1	2	
Всього на клас		23	25	27	27	102	

**Навчальний план Заболоттівської гімназії
для 5 -6 класу на 2023-2024 н. р. з українською мовою навчання
(5-денний тиждень)**

Освітня галузь	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	5 клас	6 клас	Всього
Всього учнів		12	15	27
Хлопці		8	7	15
Дівчата		4	8	12
Мовно-літературна галузь	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Іноземна мова (англ.)	3,5	3,5	7
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"	2	2	4
	Географія		2	2
Соціальна і здоров'я збережувальна	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	1	1	2
	Етика	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1+1		2
	Історія України Всесвітня історія	2	2	
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	3
Технологічна	Технології	2	2	4
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	2	2	4
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		27+3	29+3	56+6
додаткові години для вивчення проведення індивідуальних консультацій	Українська мова	1	1	2
	Математика		1	1
Гранично допустиме навантаження		28	31	59
Всього на клас		28+3	31+3	59+6

**Навчальний план Заболоттівської гімназії
для 7-9 класів на 2023-2024 н. р. з українською мовою навчання
(5-денний тиждень)**

Освітня галузь		7 клас	8 клас	9 клас	Всього	
Всього учнів		18	16	22	56	
Хлопці		10	6	13	29	
Дівчата		8	10	9	27	
Інваріантна складова	Українська мова	2,5	2	2	6,5	
	Іноземна мова (анг.)	3	3	3	9	
	Українська література	2	2	2	6	
	Зарубіжна література	2	2	2	6	
	Історія України	1	1,5	1,5	4	
	Всесвітня історія	1	1	1	3	
	Правознавство			1	1	
	Мистецтво		1	1	2	
	Муз. мистецтво	1			1	
	Обр. мистецтво	1			1	
	Алгебра	2	2	2	6	
	Геометрія	2	2	2	6	
	Біологія	2	2	2	6	
	Географія	2	2	1,5	5,5	
	Фізика	2	2	3	7	
	Хімія	1,5	2	2	5,5	
	Труд. навчання	1	1	1	3	
	Інформатика	1	2	2	5	
	Основи здоров'я	1	1	1	3	
	Фізкультура	3	3	3	9	
	Всього	28+3	28,5+3	30+3	86,5+9	
Варіативна складова	Факультативи	Математика	1	1	1	3
		Українська мова	1	1	1	3
		Всього	2	2	2	6
		Англійська		1	1	2
		Географія	0,5			0,5
		Всього	0,5	1	1	2,5
		Гранично допустиме навантаження	30,5	31,5	33	95
	Всього на клас	30,5+3	31,5+3	33+3	95+9	
Поділ на групи	Інформатика	1	2	2	5	
	Всього	1	2	2	5	
Всього на клас		34,5	36,5	38	109	

СХВАЛЕНО

Рішенням педагогічної ради
Заболоттівської гімназії
Протокол №1 від 31.08.2023 р.

В освітній програмі Заболоттівської гімназії
на 2023-2024 навчальний рік
пронумеровано, прошнуровано
_____ (_____) сторінок
В.о. директора _____ Ірина ГУГАЙЛО